

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 144/2013-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť D. F., B., zastúpenej advokátkou JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaniach vedených pod sp. zn. 8 C 59/2010 a sp. zn. 28 P 84/2010 – 59 P 4/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. F. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. januára 2013 doručená sťažnosť D. F., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 8 C 59/2010 a sp. zn. 28 P 84/2010 – 59 P 4/2012. Sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 4. januára 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka ako navrhovateľka bola účastníčkou konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode proti J. F., P. (ďalej len „odporca“), vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 59/2010. Okresný súd vo veci rozhodol 5. novembra 2012 rozsudkom č. k. 8 C 59/2010-52 tak, že rozviedol manželstvo sťažovateľky a odporcu a zároveň schválil rodičovskú dohodu o úprave rodičovských práv k maloletým deťom na čas po rozvode.

Sťažovateľka bola aj účastníčkou konania pôvodne vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 28 P 84/2010 o úprave práv a povinností k maloletej L. F. a o vydanie predbežného opatrenia. Spis bol 17. augusta 2011 postúpený miestne príslušnému Okresnému súdu Senica, ktorý však namietal svoju príslušnosť a námietku o postúpení veci predložil nadriadenému súdu. Krajský súd v Trnave rozhodnutím z 27. decembra 2011 určil, že príslušným na prerokovanie veci je okresný súd. Po doručení spisu okresnému súdu 10. januára 2012 mu bola pridelená sp. zn. 59 P 4/2012.

Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti uviedla:

„Vzhľadom na dlhú nečinnosť a nekonanie súdu vo veciach návrhov, ktoré podala sťažovateľka na Okresnom súde Bratislava II, a to:

- v právnej veci vedenej pod sp. zn. 8C/59/2010 - o rozvod manželstva a úpravu práv k maloletým deťom,

- v právnej veci vedenej pod sp. zn. 28P/84/2010 - o úpravu práv a povinností k maloletým deťom,

a na Okresnom súde Senica,

- v právnej veci vedenej pod sp. zn. 11P 2/2012 - na vydanie predbežného opatrenia vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom, podala sťažovateľka sťažnosť na Krajský súd v Bratislave dňa 31.01.2012.

Krajský súd v Bratislave postúpil uvedenú sťažnosť... na Okresný súd Bratislava II na vybavenie v časti týkajúcej sa konaní vedených pod sp. zn. 8C/59/2010 a sp. zn. 28P/84/2010, a na Okresný súd Senica v časti týkajúcej sa konania vedeného pod sp. zn. 11P2/2012.

Okresný súd v Senici zaslal vyjadrenie k sťažnosti - zo dňa 15.03.2012, kde uviedol, že sťažnosť považuje za neopodstatnenú, keďže na tunajšom súde nedošlo k prietahom v konaní. ...

Okresný súd Bratislava II zaslal vyjadrenie k sťažnosti - zo dňa 07.03.2012..., kde uviedol, že v konaní pod sp. zn. 28P/84/2010... došlo k postúpeniu spisu na Okresný súd v Senici, ako miestne príslušnému súdu. Vzhľadom na to, že Okresný súd v Senici namietal svoju miestnu príslušnosť, námietka bola postúpená na Krajský súd v Trnave, ktorý rozhodnutím zo dňa 27.12.2011 určil, že príslušným súdom je Okresný súd Bratislava II, ktorému bol následne spis odstúpený a pridelená spisová značka 59P/4/2012.

Ďalej súd konštatoval, že v konaní pod sp. zn. 8C/59/2010 - o rozvod manželstva... došlo k prietahom v konaní, nakoľko v období od 28.04.2010 do 10.01.2012 nebol vykonaný žiadny úkon.

Vzhľadom na uvedené, Okresný súd Bratislava II považoval sťažnosť za čiastočne opodstatnenú. ...

Ani na základe konštatovania súdu, že došlo z jeho strany k prietahom v konaní, nedošlo k náprave v konaní sp. zn. 8C/59/2010 v tom zmysle, aby súd urýchlene vykonal ďalšie úkony vo veci. ...

Sťažovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne podala opätovne sťažnosť pre nekonanie súdu vo veci č. k. 8C/59/2010 listom zo dňa 28.05.2012, doručeného súdu dňa 31.05.2012. ...

V odpovedi na sťažnosť na nekonanie súdu zo dňa 18.06.2012, predsedníčka Okresného súdu Bratislava II konštatuje s poľutovaním, že v súvislosti s návrhom na vydanie predbežného opatrenia, nebolo rozhodnuté v zákonnej lehote a ďalej uvádza, že sťažnosť považuje za opodstatnenú. “

Podľa názoru sťažovateľky postupom okresného súdu v namietaných konaniach došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote tým, že „Okresný súd Bratislava II. bez existencie zákonnej prekážky meritórne nekonal, nakoľko v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/59/2010, po doručení návrhu dňa 09.04.2010, vykonal prvý meritórny úkon až 10.01.2012. V konaní pod sp. zn. 28P/84/2010 - 59P/4/2012 súd taktiež konal oneskorene a nedodrжал zákonné lehoty.

Týmto konaním súdu, bola sťažovateľka poškodená tým, že žila v právnej neistote ohľadne osobnostného vzťahu s odporcom, a ohľadne starostlivosti o maloleté deti. Po dobu vyše dvoch rokov jej záležitosť nebola náležite prejednaná a rozhodnutá. ...

Sťažovateľka využila všetky právne prostriedky na to, aby upozornila na nečinnosť súdu a prietahy v súdnom konaní, keď podala dve sťažnosti na nekonanie súdu.

Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je zákonom stanovená lehota na rozhodnutie súdu. Táto lehota nebola zo strany Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 8C/59/2010 ako aj v konaní 28P/84/2010 - 59P/4/2012 dodržaná.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku podľa článku 48 ods. 2. Ústavy Slovenskej republiky a článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených pod sp. zn. 8C/59/2010 a sp. zn. 28P/84/2010 - 59P/4/2012 porušené bolo.

2. Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5 000,00 Eur (slovom: päťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť sťažovateľke na účet... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 275,94 Eur (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri eurocentov) na účet jej právneho zástupcu, advokátke JUDr. J H... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha (petit). Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Pretože sťažovateľka (kvalifikovane právne zastúpená advokátkou) v petite sťažnosti žiada vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote len postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 8 C 59/2010 a sp. zn. 28 P 84/2010 – 59 P 4/2012, ústavný súd sa zaoberal možným porušením sťažovateľkou označených práv len vo vzťahu k postupu okresného súdu v ňou označených konaniach.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 8 C 59/2010 a sp. zn. 28 P 84/2010 – 59 P 4/2012 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo zapožičaného spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 59/2010 ústavný súd zistil, že uvedené konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom č. k. 8 C 59/2010-52 z 5. novembra 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. decembra 2012. Sťažovateľka sa napriek tomu na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou doručenou 8. januára 2013 (podanou na poštovú prepravu 4. januára 2013), t. j. v čase, keď porušenie označených práv na súde, ktorý sťažovateľka označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Pokiaľ ide o namietané konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 28 P 84/2010 – 59 P 4/2012, zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že konanie vedené pod sp. zn. 28 P 84/2010 sa začalo na okresnom súde 13. marca 2010 podaním návrhu, avšak 17. augusta 2011 bola vec postúpená Okresnému súdu Senica ako súdu miestne príslušnému. Pretože Okresný súd Senica s postúpením veci nesúhlasil, vo veci miestnej príslušnosti rozhodol Krajský súd v Trnave, ktorý rozhodnutím z 27. decembra 2011 určil príslušnosť okresného súdu na prerokovanie veci. Predmetný spis bol 10. januára 2012 doručený okresnému súdu na ďalšie konanie a bola mu pridelená sp. zn. 59 P 4/2012. V súčinnosti s okresným súdom

a Okresným súdom Senica ústavný súd zistil, že na základe uznesenia okresného súdu z 15. marca 2012 bola v uvedenej veci prenesená príslušnosť na Okresný súd Senica a spis bol 11. mája 2012 opäť postúpený tomuto súdu, ktorý vo veci ďalej konal pod sp. zn. 3 P 45/2012. Z uvedeného vyplýva, že v čase doručenia sťažnosti sťažovateľky ústavnému súdu (8. januára 2013) sa vec nachádzala na Okresnom súde Senica, pričom konanie vedené na tomto súde bolo k tomuto dňu tiež právoplatne skončené. Sťažovateľka teda namietala prietahy v konaní okresného súdu, ktorý vo veci samej v čase podania sťažnosti už nekonal. Z uvedeného dôvodu okresný súd už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania ani spôsobovať prietahy v ňom.

Pretože sťažovateľka sa v predmetných veciach domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označených konaniach pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, resp. bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej sťažnosti z tohto dôvodu pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2013